І чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
'Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюз: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIII. Ч. 50. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 17-го БЕРЕЗНЯ 1966 10 ЦЕНТІВ — 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, MARCH 17, 1966 No. 50. VOL. LXXIII.

ОСТАННІ ВІСТІ

Середа, 16-го березня 1966 р.

В АМЕРИЦІ

ПРЕЗИДЕНТ ДЖАНСОН ХВАЛИТЬ СОЮЗ ДЛЯ ПОСТУПУ З ПРИВОДУ ЙОГО П'ЯТИРІЧЧЯ. Президент промовляв в Білому Домі, і його промову зарекордували на те, щоб її передати по радіовій стації „Голосу Америки". Президент заявив, що в день п'ятилітнього існування Союзу для Поступу треба змагати до того, щоб поліпшити життя всіх людей в Західній Півкулі. Джансон вірить, що після дальших п'ятьох років існування Союзу для Поступу буде видко, як зріс добробут і як поглибилася єдність між народами цієї півкулі, яка причиниться до запанування миру у світі та волі на американському континенті. Союз для Поступу почав діяти 13-го березня 1961 року за президентури Джана Ф. Кеннеді. Ціллю цього Союзу є поліпшити економічні і виховні умовини та скріпити гігієнічний стан в латинських американських державах.

ЕКОНОМІСТИ И ПОЛІТИКИ ДИСКУТУЮТЬ НАД МОЖЛИВІСТЮ ІНФЛЯЦІЇ, А ЦІНИ ВЖЕ ЗРОСТАЮТЬ. 13-го березня повідомили продуценти цигарок про негайне збільшення ціни на один цент за пачку цигарок, а 14-го березня бровари заявили, що вони збільшують ціну на пиво, пушка якого коштуватиме також один цент більше, як досі. На стільки саме допорожчала і мала пляшка пива. Одночасно повідомлено, що часописний папір також подорожчав, тонна якого коштуватиме на $10 більше, як досі. Канадійські продуценти паперу плянують збільшити ціну на напір на $5 до $7 за одну тонну. Оце збільшення цін на такі товари щоденного вжитку, як цигарки, пиво й часописи, — свідчить про те, що інфляція вже розпаношується в цій країні, і що треба її поборювати, щоб не обезцінювала доляра.

МІНІ І РУТЕР ЗАПЕВНЯЮТЬ ПРЕЗИДЕНТА ДЖАНСОНА ПРО ПРИЯЗНЬ ЗОРГАНІЗОВАНОГО РОБІТНИЦТВА, хоч представники робітників критикують деякі потягнення демократичного Уряду. Голова Американської Федерації Праці-Конґресу Індустрійних Організацій Дж. Міні відвідав Президента в Білому Домі ще 8-го березня, але про ці „приватні" відвідини аж тепер повідомили пресу. Голова спілки Об'єднані Автомобільні Робітники Америки Волтер Рутер відбув подібну приватну конференцію з Президентом кілька днів раніше. Та Міні не йде за рекомендаціями урядових економістів і, промовляючи на зборах представників 8-ох спілок, заявив, що робітники повинні вимагати вищого збільшення платні при нових контрактах про працю, як це рекомендують фахівці — 3.2 відсотка. Відвідини Міні і Рутера злагіднили критику Уряду делеґатами АФП-КІО на нарадах на Флориді.

В ЗАВОРУШЕННЯХ В НЕГРИТЯНСЬКІЙ ДІЛЬНИЦІ В ЛОС АНДЖЕЛЕСІ ВБИТІ ДВІ ОСОБИ І 26 ПОРАНЕНІ. У вівторок 15-го березня сотки негритянської молоді почали демонструвати таким самим способом, як минулого літа, і під час цих демонстрацій були вбиті дві особи і 26 поранені. Демонстранти кидали каміння на поліцистів і вибивали вікна в крамницях. Заворушення тривали 4 години, і о год. 7:30 ввечері поліція опанувала ситуацію та привернула спокій. Губернатор Едмунд Бравн був у Вашинґтоні і негайно відлетів зі столиці та о год. 8-ій ввечері був на місці завирушень. Діючий заступник губернатора Ґленн Андерсон зарядив гостре поготівля Крайової Ґвардії. 200 поліцистів розігнали демонстрантів, і заворушення припинено. Демонстрації почалися недалеко однієї школи, де молодь почала кидати камінням на авта. Товпа зібралася на вулиці і старалася відбити заарештованих учнів і таким способом поширилися демонстрації. Учні нападали на білих. В демонстраціях брали участь коло 1,000 учнів.

У СВІТІ

В ДЕЛЬГІ, В ІНДІЇ ЙДУТЬ ДАЛІ БІЙКИ НА ТЛІ МОВНИХ НЕПОРОЗУМІНЬ МІЖ СЕКТОЮ СІХІВ І ГІНДУСАМИ. Уряд Індіри Ґанді наділив сіхів окремою автономною державою, в якій урядовою мовою буде мова „панджаб". Гіндуси обстоюють, щоб вимагати вживання загальної урядової мови „гінду". В заворушеннях беруть участь тисячі мешканців цієї провінції. Уряд вислав військо для утримання спокою.

АМЕРИКАНЦІ ЕВАКУЮВАЛИ ЖІНОК І ДІТЕЙ ІЗ АМБАСАДИ В КІҐАЛЕ, СТОЛИЦІ РУАНДИ, побоюючись нападу войовничого племени Ватусі. Вони переїхали до Найборі в Кенії. Плем'я Ватусі має тепер модерну зброю, що її дістало з Китаю, і загрожує Руанді з терену сусідньої Бурунди, куди було перенеслось в 1963 році.

З ТОКІО ПОВІДОМЛЯЮТЬ, ЩО ЗЕМЛЕТРУС, ЯКИЙ НАВІСТИВ ПІВНІЧНИЙ КИТАЙ 8 БЕРЕЗНЯ, вчинив великі шкоди. Китайські аґенції не подають даних про цей землетрус. Осередком трясення мало бути місто Кайфенґ.

ПРЕЗИДЕНТ КОМУНІСТИЧНОГО КИТАЮ ЛЮ-ШАО-ШІ ВІДВІДАЄ ПАКІСТАН. Візита заповіджена на кінець березня.

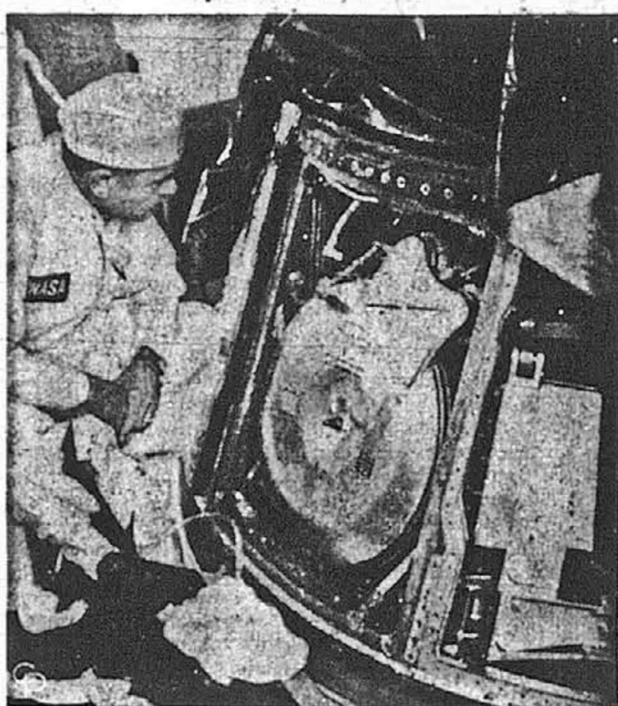
ПРЕЗИДЕНТ НАЦІОНАЛЬНОГО КИТАЮ ВІДВІДАВ АМЕРИКАНСЬКИЙ ЛІТАКОНОСЕЦЬ „ЕНТЕРПРАЙС" — найбільший у світі та ще й засилений нуклеарною енерґією. Китайського гостя гостив обідом на кораблі адмірал Ґрант Шарп.

АМЕРИКАНСЬКИЙ УРЯД ГОТОВ ДАТИ ХАРЧОВУ ДОПОМОГУ ҐАНІ. Новий уряд Ґани звернувся з проханням про надзвичайну допомогу в харчах. Америка згідна дати таку допомогу та ще й закликає до цього Канаду і европейські держави. В північних частинах Ґани загрожує голод.

В БАРСЕЛЬОНІ ВИПУСТИЛИ НА ВОЛЮ 28 СТУДЕНТІВ І ПРОФЕСОРІВ, що були почали сидячий страйк в манастирі за право вільної організації студентів місцевого університету. Влада засудила їх за нелегальне организування студентського зібрання. Між арештовнаими були відомий модерний маляр Тапіез, католицький поет Хозе Марія Вальверде, видавець Карльос Баррaї і інші інтелектуали.

ІТАЛІЙСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР АЛЬДО МОРО СТВОРИВ КОАЛІЦІЙНИЙ УРЯД з представників чотирьох партій, а саме християнсько-демократичної, соціялістичної, демократично-соціялістичної і республіканської. Новий уряд отримав вже підтримку італійського парляменту, де 347 послів голосувало за ним, а 251 проти. Вимагана більшість є 300 голосів. В сенаті попереднього тижня голосування дало 177 голосів за і 123 проти. Це вже вдруге християнсько-демократичний прем'єр Італії вимагає парляментарних повновластей для свого уряду, що почав діяти 24-го лютого внаслідок кризи, зв'язаної із виступом колишнього міністра закордонних справ на терені Об'єднаних Націй.

Америка і світ очікують нової рішальної проби в космосі

ОСТАННЯ ПЕРЕВІРКА. Випуск „Джеміні 8" і „Аджени" для нової рішальної зустрічі в орбіті Землі був відложений на один день з уваги на те, що в кабіні „Джеміні 8" виявлено щілину, якою виходив кисень. Дефект усунено й механік НАСА робить ще останню перевірку перед остаточним рішенням випускати кабіну в орбіту.

Кейп Кеннеді, Флорида. — 16-го березня о год. 10-ій перед полуднем мали випустити ракету Аджена, 27 стіп завдожки, а після того о год. 11:41 мали випустити космічний корабель Джеміні 8, в якому летіти мали астронавт Ніл А Армстронґ та майор Дейвід Р. Скотт. Все було готове до старту, як заповідало радіо вранці 16-го березня. Ракета Аджена мала вилетіти вгору на висоту 185 за допомогою ракети - підсилювача Атлас. Вона мала кружляти в майже коловій орбіті довкола Землі. Космічний корабель Джеміні 8 викинула вгору ракета - підсилювач Титан 2. Джеміні 8 має спочатку кружляти в еліптичній орбіті, а пізніше він мав так змінювати свою орбіту, щоб після трьох кружлянь наблизитися до ракети Аджени. Головною ціллю цього триденного кружляння довкола Землі космічного корабля Джеміні 8 є злучитися з ракетою Аджена, щоб можна випробувати те пересідання з космічного корабля до іншого диліжансу в космосі, яке буде потрібне під час лету на Місяць, яке має відбутися в 1969-му році. Перше злучення Джеміні з Адженою має відбутися після трьох кружлянь довкола Землі. Таких злучень в космосі має відбутися 4. Коли б ракета Аджена не змогла долетіти до визначеної їй орбіти, тоді Джеміні 8 не міг би стартувати, бо не мав би об'єкту, з яким мав би об'єднуватися. Астронавт Скотт має о год. 7-ій вранці 17-го березня відкрити дверцята в Джеміні та вийти на прогулянку по космосі, яка має тривати 2 години і 10 мінут. Асронавти мають виконувати різні наукові й технічні досліди під час триденної подорожі довкола Землі. Вони мають 60 жаб'ячих яєць, щоб випробувати, який вплив має перебування довший час в районі невагомости.

Президент підписав закон про збільшення податків на $6 більйонів

Вашинґтон. — Президент Джансон 15-го березня підписав закон про збільшення податків на 6 більйонів долярів, щоб дістати фонди на війну у В'єтнамі та на зменшення інфляційного тиску, який щораз більше відчувається в американській економіці. Палата закінчила працю в цій справі та більшістю 288-ох до 102-ох голосів прийняла податковий закон, а Сенат зараз після того більшістю 72-ох до 5-ох голосів схвалив той проєкт, який був випрацьований Конґресовою Конференцією. Президент заявив, що голосування в обидвох Палатах Конґресу свідчить про те, що Конґрес ЗДА вповні підтримує в'єтнамську політику Уряду. Президент ще в січні просив Конґрес, щоб схвалив податковий законопроєкт до 15-го березня, і Конґрес це здійснив у визначенім реченці. Закон збільшує податки від продажу авт із 6-ох до 7-ох відсотків, і то з важністю від зараз. Це значить, що одно авто подорожчає на приблизно 25 долярів. Податок від телефонічних розмов збільшено з 3-ох відсотків до 10-ох. Це збільшення відноситься до тих рахунків, які висилатиметься після 1 квітня ц. р.

Замовлено дальших 36 примірників книжки „Маємо Кардинала" та прислано $95.00 додаткових пожертв на Фонд Університету

Джерзі Сити. — У вівторок, 15 березня, до Адміністрації „Свободи" вплинули замовлення на дальших 36 примірників книжки „Маємо Кардинала" — 24 українського і 12 англійського видань — та надіслано $95 додаткових пожертв на фонд будови Українського Університету в Римі, на який призначений і прибуток з продажу книжжки. Пожертви надіслали, замовляючи книжку, такі громадяни, Ол. Р. Стріблицький ($25), Теодор Коваль ($20), Юрій Вовчак ($10) та по $5.00: о. Юрій Гнатишак, Євген Фаріон, Михайло Верб'яний, Петро Панчишин, Роман Крупка, Іван Демчук, Ярослав Букачевський та Анастазія Цв'ях у пам'ять покійного мужа. Крім згаданих, книжку замовили по одному, два, чотири і більше примірників: Степан Кікта, Богдан Остапюк, д-р Євген Цегельський, Євген Бішко, Софія Старух, О. Ґула, Іван Повх, о. Яків Мілянич, Й. Горбачевський, д-р Михайло Яцух, Еміліян Цегелик, д-р Роман Миколаєвич, Дмитро Галушка, Маріян Курочка. Із продажу книжки та додаткових пожертв на Фонд Університету досі вплинуло разом $1,232.19. Замовлення на українське видання книжки вже полагоджується негайно, того самого дня, як вони надходять. Висилка замовлених книжок англійською мовою почнеться цієї п'ятниці, 18 березня. Всі гроші що надходять із продажу книжки та з додаткових пожертв на Фонд Університету льокується на щойно відкритому окремому банковому конті Університетського Фонду Кардинала Йосифа.

Ген. Сугарто має труднощі у творенні уряду в Індонезії

РАДІСНІ ДЕМОНСТРАЦІЇ В ІНДОНЕЗІЇ. Після того, як владу в Індонезії перебрала армія, залишаючи Сукарна номінальним президентом, але зміняючи його дотеперішню про-комуністичну політику в гостро антикомуністичну, в цілій країні відбуваються радісні демонстрації. На фото — одна з таких парад в місцевості Сонаджан біля Джакарти, столиці країни.

Банґкок, Таї. — Індонезійський анти-комуністичний військовий режим має труднощі у створенні нового уряду країни. Як виходить із неповних звідомлень із самої Джакарти та із Сінґапуру, новий провідник країни ґенерал поручник Сугарто не може дістати підтримки військового командування для створення 25-членного тимчасового уряду. Як відомо, попереднього тижня ґен. Сугарто був наділений президентом Індонезії Сукарном повновластею створити новий уряд в Індонезії, яка від довшого вже часу є тереном демонстрацій правих національних груп проти участи комуністів в уряді. В той час, коли ґен. Сугарто вів переговори з військовими керівниками про склад нового уряду, студенти далі демонстрували на вулицях столиці, вимагаючи розв'язки важливих життєвих проблем, головно постачання харчів, як також зірвання зв'язків із комуністичним Китаєм і заборони комуністичної партії в Індонезії. Поінформовані круги в Банґкоку говорять, що ґен. Сугарто не забезпечив собі підтримки військового командування, заки почав свої політичні кроки для зміни режиму в індонезійській державі. Невідоме становище колишнього міністра оборони ґенерала Абдуля Гаріса Насусіона. В Банґкоку думають, що президент Сукарно пляново передав повновласті для створення нового уряду ґен. Сугарто, щоб тим самим виелімінувати впливи ґен. Насусіона і викликати інтриґу між двома ґенералами. Сукарно сподіється виграти на часі і знову вийти із тяжкої ситуації, як спаситель народу.

Заповідають можливість урядової кризи в Південному В'єтнамі

Сайґон. — Американські дипломати і спостерігачі в столиці Південного В'єтнаму передбачають можливість нової урядової кризи в цій країні, що перебуває в затяжній війні проти комуністичної аґресії. На можливість такої кризи вказують заворушення і демонстрації, що збільшуються головно в північній частині Південного В'єтнаму у зв'язку з усуненням від уряду ґенерала Нґуєн Чана Ті, якого посуджувано в завеликих амбіціях. Ген. Ті був командантом Першого Корпусу, що охоплює північну частину країни, в якій поширюються демонстрації не тільки в користь ген. Ті, але й проти прем'єра Кі та очолюваного ним уряду. Демонструють головно студенти, які заповіли тепер однотижневий страйк. Американські спостерігачі добачують можливість кризи уряду не так у самих демонстраціях, як радше в тому, що ці демонстрації мають в поодиноких випадках офіціяльну підтримку. В додатку проти прем'єра Кі та його уряду виступив один із найбільш впливових в країні буддистських провідників, Тіч Трі Кванґ, називаючи теперішній уряд „гнилим". Тіч Трі Кванґ є ґенеральним секретарем буддистського Інституту релігійних справ і він був одним з ініціяторів демонстрацій, які причинилися до повалення уряду президента Нґо Дінг Дієма в 1963-му році. Теперішні демонстрації відбуваються в користь відсуненого з уряду ген. Ті, що його тепер уряд вислав в охопленні демонстраціями північні райони країни в надії, що він зможе успокоїти своїх прихильників.

КАНЦЛЕР ЕДГАРД ПРОТИ ОКРЕМОЇ НІМЕЦЬКОЇ АРМІЇ

Бонн. — Канцлер Західньої Німецької Республіки Людвіґ Ергард вважає, що не можна й думати тепер про якунебудь реорганізацію Організації Північно Атлантійського Пакту (НАТО) в тому напрямі, щоби творити окремий німецький ґенеральний штаб і окрему німецьку армію. Цю свою думку німецький канцлер висловив на засіданні послів його християнської демократичної партії, де обговорено актуальні політичні проблеми Німеччини.

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

ВИСТАВКА ПАЧОВСЬКОГО ПРОДОВЖЕНА

Ню Йорк. — Виставка картин мистця Романа Пачовського в залях Літературного Мистецького Клюбу в Ню Йорку при Другій Евню 149 продовжена до 17 березня. Виставку можна оглядати кожного дня від 1-ої до 8-ої год. після полудня.

АНДРІЙ ДОБРЯНСЬКИЙ СПІВАЄ В КАЛІФОРНІЇ

Ню Йорк. — Пресове бюро Ню Йоркської Метрополітальної Опери подає, що наш співак — член цієї опери Андрій Добрянський співає в березні в Каліфорнії, де він поїхав з Краєвою Компанією Метрополітальної Опери з виставами опер „Мадам Батерфляй", „Кармен" і „Сіндерелля". Андрій Добрянський співатиме в Клярмонт, Санта Барбара, Фресно, Берклі і Сакраменто. З Каліфорнії він поїде із своєю компанією до Стейтів Ореґон і Вашингтон а далі до Ванкувер в Канаді. 21 і 22 березня Добрянський буде на сцені в Едмонтоні, а 26 і 27 у Вінніпеґу. У квітні заповіджені виступи Добрянського в Шикаґо.

НОВІ ДЖЕРЕЛА ДО ІСТОРІЇ ХРИСТИЯНСТВА В УКРАЇНІ

Ню Йорк. — Історично-Філософічна Секція НТШ влаштовує в суботу, 19-го березня о 6-ій год. в залі Українського Інституту Америки, 2 Схід 79 вулиця в Ню Йорку — Наукову Конференцію. Проф. д-р М. Чубатий відкриє конференцію, а проф. д-р П. Ковалів виголосить доповідь на тему „Нові джерела до історії християнства в Україні". Доповідь є призначена для ширшого загалу громадянства.

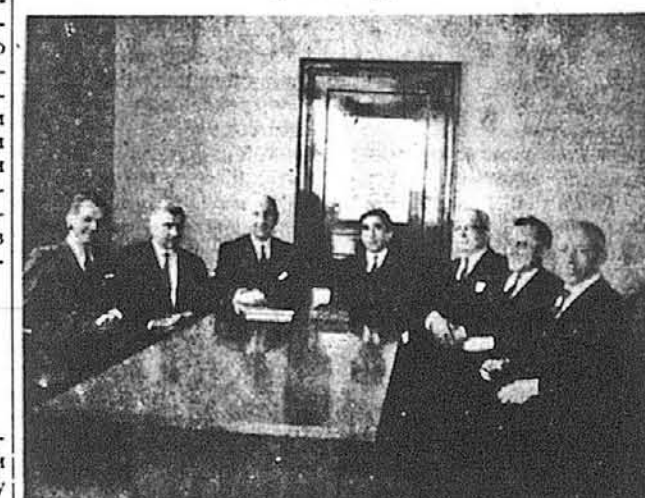
ВИКЛАДИ УНІВЕРСИТЕТУ УКРАЇНОЗНАВСТВА

Ню Йорк. — Чергові виклади Історично - Філологічного $акультету Університету Українознавства при НТШ — вібудуться в суботу, 19-го березня о год. 4-ій в залі НТШ, 302 Вест 13 вулиця в Ню Йорку. Проф. д-р П. Ковалів говоритиме про „Історичний розвиток української літературної мови", а проф. д-р В. Лев — про „Нову добу української літератури" і насвітлить культурно - історичне тло, на якому виступив Іван Котляревський. Під час лекцій приймається дальші вписи студентів (-ок) на біжучий семестр викладів.

МИКОЛА ПОНЕДІЛОК ВИСТУПИТЬ У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Філядельфія. — Відомий наш письменник Микола Понеділок виступить у Філядельфії під час Літературно-музичного Вечора, що його влаштовують місцевий Літературно - мистецький Клюб і 43-ій Відділ Союзу Українок Америки. Цей цікавий вечір відбудеться в суботу, 26-го березня, о год. 7:30 в залі Спортового Товариства „Тризуб" при вулиці Брод. Вечір буде відзначенням літературної праці нашого письменника-гумориста, який має за собою чотири книги оповідань.

Гість з Англії на відвідинах в УНС і „Свободі"

Гість з Англії на відвідинах в УНСоюзі. Сидять (зліва): головний секретар УНС д-р Ярослав Падох, голова Головної Управи СУМА п. Лев Футала, гол. предсідник УНС п. Йосип Лисогір, п. Ілля Дмитрів, гол. касир УНС п. Роман Слободян, генеральний секретар СУМА п. Євген Гановський та ред. А. Драган.

Джерзі Сити. — У вівторок, 15-го березня, головну канцелярію Українського Народного Союзу та в-во „Свобода" відвідав п. Ілля Дмитрів, член Президії Ради Союзу Українців Британії (СУБ), перед своїм поворотом до Англії в середу, 16-го березня. П. І. Дмитрів приїжджав до ЗДА і Канади, щоб познайомитись з життям місцевих українських громад та нав'язати особисті зв'язки з ними. Відвідав Вінніпеґ, Торонто та ряд громад у ЗДА. УНСоюз і „Свободу" відвідав п. Дмитрів в товаристві голови Головної Управи Спілки Української Молоді Америки п. Лева Футали та генерального секретаря п. Євгена Гановського. Під час відвідин в головній канцелярії й опісля під час спільного обіду п. Дмитрів живо інтересувався українським життям - буттям на північно - американському континенті та інформував про життя українців у Великій Британії.

Найбільшу різницю між житям українців в Америці й Англії п. Дмитрів добачує в тому, що тут українці живуть великими громадами та мають великий дорібок, тоді як в Англії вони переважно розпорошені й там найбільша українська громада доходить до одної тисячі осіб. Тому й деякі із проблем, що їх мають українці в ЗДА і Канаді, включно з політичними, мають тільки відносно малий відгомін серед українців у Британії. Питоменністю української еміграції в Британії є те, що там поселились більшою кількістю переважно молоді люди, колишні вояки Української Дивізії, які вже в Англії одружувались та закладали родини. Чимало з них одружились з англійками, але багато одружились з українками, що приїхали до них з Польщі чи Юґославії. З кожним дальшим роком поселення збільшується також і матеріяльний стан посідання українців у Британії, де — як і в багатьох інших країнах поселення — „козацькому роду нема переводу".

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Статті підписані їх авторами, не мусять відповідати становищу редакції.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

НАТО і Франція

Перша гарячка, що її викликала заява президента Франції де Голля про відтягнення французьких військ з-під об'єднаного командування в рамах Північно-Атлантійського Пакту і вимога підпорядкувати всі не-французькі військові бази на терені Франції французькому командуванню, чи забрати їх з терену Франції — прохолола. Члени НАТО зрозуміли, що немає підстав вести проти цього якоїсь відплатної акції, навпаки — треба намагатись затримати Францію при договорі про загальну безпеку Европи, навіть на тому малому відтинку, на якому вона бажає співпрацювати. Члени НАТО розуміють, що де Голль не відмовляється від американської допомоги для оборони Европи. Він, одначе, вважає, що обставини, які змусили европейські держави підписати спільний договір оборони, змінились. Де Голль певний, що ніхто не збирається заатакувати Францію. Якщо хтонебудь спробував би зробити це в майбутньому, то — на думку де Голля — це може бути лише Німеччина, яка є членом НАТО. На випадок такої атаки Франція і ЗДА будуть разом.

Калькуляції де Голля, може й корисні для Франції, не були такі, коли НАТО організувалось. Головна прикмета НАТО — його духове об'єднання проти комуністичної загрози. В 1949 році, коли 15 представників західньо-европейських держав, з Канадою і ЗДА включно, підписували договір, над Европою звисала загроза агресії збоку СССР. Загарбання совєтським імперіялізмом Сходу Европи викликало думку про спільну оборону. Берлінська криза прискорила об'єднання цих держав.

Де Голль має рацію в одному: немає воєнної загрози збоку Москви під сучасну пору. Але чи взагалі зникла загроза комуністичної агресії? Зовсім ні! Мілітарна агресивність Совєтського Союзу перейшла тепер у „культурніші", але й небезпечніші форми — у політичну агресивність. Про це знає і де Голль. Та в його калькуляції на першому пляні стоїть Франція.

Президент де Голль напевно теж свідомий того, що його самостійне „великодержавне" становище можливе лише тому, що в Европі діяло НАТО. В страху перед ростом Німеччини він бачить партнера саме в Совєтському Союзі, який ввесь час веде сильну пропаґандивну акцію проти німецького реваншизму.

НАТО — це не лише оборонний договір, це — організація. Чи не вперше в історії держави, які підписали спільний договір, зрозуміли, що для його переведення потрібна організація. В договорі точно сказано: „всі партнери згоджуються, що напад на котрогонебудь із них вважається нападом на всіх членів НАТО". Щоб могти цю спільну відповідальність реалізувати, щоб „об'єднати всі намагання для колективної оборони і ґарантування миру та безпеки" — створено Раду держав, репрезентованих їхніми амбасадорами. Рада вибирає генерального секретаря, що очолює цілу систему, яка веде всі справи НАТО. Рада збереться цього тижня, щоб вирішити долю НАТО. Вона виготує також відповідь президентові де Голлеві. Сподіваються, що відповідь буде м'яка, саме в дусі союзу, що його створює НАТО. Франція може зрезиґнувати з деяких зобов'язань спільного договору, але вона не може вийти із системи спільної відповідальности за мир і безпеку в світі.

Проблема червоного Китаю

Останній розвиток у міжнародній і американській політиці потверджує те, що знавці міжнародних відносин передбачали й заповідали вже деякий час тому: червоний Китай стає осередком, своєрідною віссю міжнародної уваги й політики. Коштовна людськими жертвами й матеріяльними витратами війна у В'єтнамі, зміни в Індонезії, переворот у Гані, навіть сподівані зміни у відношенні Франції до НАТО і практично кожна більша міжнародна подія мають свій посередній чи безпосередній зв'язок з „проблемою Китаю", яка в американській політиці в останніх днях цілком виразно має першу і головну увагу, як це виразно потверджують свідчення в сенатській комісії та виступи віце-президента Гомфрі, державного секретаря Раска, сенатора Фулбрайта і інших, включно з дозволами на відвідини в червоному Китаї американських науковців.

У короткому редакційному коментарі немає місця на розгляд чи навіть коротку характеристику всіх тих справ, що становлять сьогодні „китайську проблему". А втім, широкий загал громадянства, включно з пресою, далеко не знає всіх фактів і факторів, що становлять і впливають на цю проблему. Досі, наприклад, мало кому відомо про перебіг і вислід розмов американських дипломатів з комуно-китайськими в Польщі. В публічних заявах знавців та в доривочних пресових повідомленнях згадується про те, що червоний Китай вже незабаром матиме ядрову зброю, але про це без порівняння більше знають Пентагон і Уряд, як більше знають вони про пляни комунокитайського уряду. Совєтський Союз і його відношення до Заходу, з одного боку, а його „переєправи" з Пейпінґом, з другого, грають важливу ролю в цьому міжнародно-політичному комплексі першої ваги. Відповідну ролю грає й Чіянґ Кай-шек із добре вишколеною та добре озброєною армією.

Як оцінювати теперішню проблему червоного Китаю та можливість її дальшого розвитку? На це є деякі виразні натяки з різних джерел, які в своїй основі більше чи менше покриваються з основною концепцією: Америка не бажає собі війни ні з ким, не бажає війни і з червоним Китаєм. Проте, однобічного небажання Америки не вистачає, і треба, щоб війни по волі чи не волі не бажала собі й друга сторона: в цьому випадку червоний Китай. Американська військова могутність — найбільша і головна причина для комуністичних агресорів, щоб війни із ЗДА не бажати. Дальшим скріпленням в цьому напрямі є відповідна міжнародна ситуація і — мусить бути — також наставлення поневоленого диктаторським комуністичним режимом народу. Саме до цих двох дальших факторів проти війни відносяться останні заходи американської політики: дістатися до китайського народу понад головами його поневолювачів і припинити комуно-китайську експансію в Азії і на інших континентах, бо успіх навіть „малої агресії" заохочує до більшої і, навпаки, рішуча відсіч такій агресії відстрашує. Це й є головною ціллю американської участи у В'єтнамській війні.

Щойно майбутність покаже, чи така політика розв'яже для Америки і світу „китайську проблему". Відомий знавець азійських і далекосхідніх справ д-р А. М. Галперн з Гарвардського університету у своєму інтерв'ю, опублікованому в „Ю.С.Нюз енд Ворлд Ріпорт" на 21-го березня ц. р., знанням справи й логічними міркуваннями скріплює надії на можливість такої розв'язки.

І. Лучишин

ДЕ ПОДІЛИСЯ МІЛЬЙОНИ УКРАЇНЦІВ?

(2)

Скільки ж українців знищили червоні московські імперіялісти до останнього перепису 1959 року?

На це питання можна відповісти тільки приблизно. Для цього мусимо послуговуватися ще деякими іншими совєтськими даними, що їх немає в праці Наулка. Беремо числа із всесоюзного перепису людности з 1926 і з 17 січня 1939 р., ще перед окупацією західньоукраїнських земель, з зазначенням приросту населення в цілому СССР за час між цими двома переписами.

	На 17.12.1926	На 17.І.1939 р.	Відсотки + —
Росіян в СССР було	77.791 124	99.019.929 ... приріст на	+ 27,3%
Українців " "	31.194.976	28.070.404 ... втрата "	—10,0%
інші нац меншості	38.041.815	43.376.853 ... приріст "	+ 14,0%
Разом в СССР	147.027.915	170.467.186 ... приріст "	+ 15,9%

Що говорять ці числа? Наслідком упривілейованого становища росіян, їхній природній приріст у часі між 1926 і 1939 роками найвищий з-поміж приросту всіх інших народів СССР, — 27,3%, в той час, коли інші нації, крім українців, мали приріст тільки 14%.

Українське населення за той час не тільки не збільшилося, але, навпаки, зменшилося на 3.124.572 особи, або кругло на 10%.

Та це ще не все. Коли б українців Москва трактувала як рівноправну націю, нарівні з російським народом, то від 1926 до 1939 року українське населення повинно було б збільшитися також на 27,3%, тобто на природній приріст, що його мали росіяни, і зрости до 1939 року на 8,516.228 осіб, тобто на 17 січня 1939 р. становити 39,711.204 особи, а не 28 мільйонів.

Отже, за час між 1926 і 1939 роком, тобто за 12 років панування московських комуністів, втрати українського народу досягли 11.640.800 осіб!

До числа 39.711.204 слід що додати, за даними Наулка, 5,407,000 українців із західньоукраїнських земель, що їх Москва окупувала, починаючи від кінця 1939 року, що становитиме 45,118,204 особи.

На наступне 20-ліття — між 1939 і 1959 роками — припала друга світова війна, що її фактично викликали два імперіялізми: гітлерівсько - німецький і російсько-большевицький. Найімовірніше тієї війни й не було б, коли б сталінський уряд не заохотив Гітлера до війни таємним договором улітї 1939 р., в якому заздалегідь поділено здобич гітлерівської агресії між Німеччиною і СССР. З самого початку війни Москва була фактичним союзником Гітлера, аж доки в 1941-му році Гітлер не зламав договору і не напав на свого большевицького союзника. Тоді прийшов зудар між двома імперіялізмами: німецьким і московським.

Український народ не мав найменшого інтересу ставати по боці кого-будь з цих двох імперіялістів, бо вони обидва були ворогами його волі й незалежности. Але Москва змусила український народ нести страшні жертви війни. Ці жертви надзвичайно великі, бо воєнні події відбувалися здебільшого на території України. Всі українські воєнні жертви покищо неможливо обрахувати, і їх ми не подаємо. Спробуємо лише вирахувати можливий природній приріст українців за період між кінцем 1939-го і початком 1959 року.

Із статистичних даних з обрахунку людности в СССР з кінця 1939-го і початку 1959 р. фактичний приріст росіян за цих кругло 19 років, не зважаючи на воєнні втрати російської людности, становив, як показує це наступний рахунок: росіян було в СССР в кінці 1939 р. 100,391 млн., а з початком 1959-го року 114,588 млн., тобто фактичний приріст був 14,13%. При рівноправному трактуванні українців і вони повинні були б мати такий самий природній приріст за цих 19 років. Значить, з початком 1959 року українців повинно було бути разом з приростом 14,13% — 6,375 млн. плюс 45,118 млн., тобто разом 51,493 млн.

До цього числа слід додати ще 518 тисяч українців, що їх, як подає Наулко в своїй книжці (стор. 96), репатрійовано з Польщі до Української ССР в 1948 році. Це становитиме разом 52,011 млн.

Як подає Наулко, в 1926 році в СССР, поза межами Укрїани, було 7,975 млн. українців - виселенців. Це число вже враховане до всесоюзного перепису на 17 грудня 1926 р. Нам слід лише дорахувати природній приріст за час від 1926 до 1959 р., який для росіян становив 25,45%. Отож цей приріст для згаданих українських виселенців мав бути кругло 2 мільйони осіб. Тоді разом це становитиме 54,011 млн. українців.

Кругло 54 мільйони українців мало б бути в СССР на час перепису 1959 року, не враховуючи втрат населення під час останньої війни. А совєтська статистика виявила 1959 року кругло 37 мільйонів українців в цілому СССР. Таким чином у 1959 році „забракло" в СССР щонайменше 17 мільйонів українців! Де ж вони поділися?

Під облудною маскою т. зв. „братньої допомоги російського народу" — московські імперіялісти до 1959 року фізично винищили щонайменше 17 мільйонів українців! До цих втрат України, як уже сказано, не враховано жертви другої світової війни.

(Далі буде)

Богдан Бойчук

„КАМІННИЙ ГОСПОДАР"

Одною з найтрудніших проблем в усякому мистецтві — це вміти не поставити крапку в закінченому творі. Цю саму проблему можна схопити іншими поняттями: недомовлености, таємничости, загадковости. Бо коли автор недвозначности висловлює свою концепцію і ставить усі найдрібніші деталі, щоб не було іншої, крім його власної „єдиноправильної" інтерпретації, — то приймач мистецтва може прийняти такий твір тільки як об'єктивний факт, що існує поза ним, і не має до нього глибшого суб'єктивного відношення. Коли ж мистець тільки відкриває людині нові двері і штовхає її в новий, не зовсім ясний і зрозумілий для неї світ, — то людина, силою обставин, мусить встановляти своє місце і своє відношення до того світу, мусить дещо від нього віднімати, дещо додавати, щоб могти в ньому, чи з ним, жити, як окрема і зовсім відмінна індивідуальність, — мусить робити твір автора частинно своїм. Таке відношення до мистецтва є глибше, інтенсивніше, воно стає частиною життя читача, воно дає повноту і почуття щастя. Прикладом такого твору є „Камінний Господар".

„Згідно з твердженням Лесі Українки, „Камінний господар" — це ще одна версія Дон Жуана. Треба тільки уточнити: це версія сюжету Дон Жуана. Бо, якщо йде про внутрішню суть драми, то Леся Українка піднесла її з традиційної емоційно - сенсуальної площини на площину інтелекту, площину ідей.

Леґенда Дон Жуана має свій довгий і цікавий шлях. Народившись в Еспанії, вона вже в 17 столітті пройшла Італію і Францію, опісля Німеччину, Англію, Росію і, врешті, увійшла в життя майже всіх народів нашої малої землі. Кожний народ вкладав у концепцію Дон Жуана свій зміст і свою форму; і навіть в житті одного народу ця леґенда переходила еволюцію, відповідну до еволюції духового життя того народу. Дон Жуан увійшов у нашу драматурґію досить пізно. Але увійшов сильно (не порядком наслідувань чи перелицювань, як твір своєї доби, з сучасними цій добі інтелектуальними і психологічними проблемами.

„Камінний господар" належить до драм багатоплощинних, до драм без крапки на кінці. Глядач мусить думати і знаходити свою власну інтерпретацію, свою власну сутність. За недовгий час існування „Камінного господаря" прийнялось уже декілька спрощених інтерпретацій.

Одна з них, найширша засягом, акцентує проблему індивідуальної свободи людини, — і зрада цієї свободи Дон Жуаном є рівнозначною з духовою смертю самої індивідуальности; ця інтерпретація є універсальною, не зв'язаною ні місцем, ні часом. У вужчій інтерпретації цю драму приймали, як аналізу сучасної Лесі Українці генерації, яка, після бурхливих піднесень ідей свободи, перетворилася в ґенерацію камінних господарів (якщо це так, то Лесі Українці належало б особливе признання за тонку аналізу своїх сучасників і за далекозорість, що передбачила відому нам камінну пореволюційну добу).

Були ще намагання акцентувати потребу влади (образ Дон Гонзаго і Донни Анни), як єдиний шлях для життя нації; були й спроби інтерпретувати цей твір, як кару за зраду соціялістичних ідей на користь капіталістичного деспотизму, але це радше говорить про те, що людській простоті немає меж.

Було б кривдою накидати глядачеві любу інтерпретацію „Камінного господаря", він знайде її для себе в поставі драми „Новим Театром". Ми краще кинемо декілька думок про речі, близько пов'язані з поставою цієї драми — про театр і драматурґію, тобто про те, які надії ми пов'язуємо з „Новим Театром".

Театр — його стиль, його обличчя — зовсім не зв'язаний п'єсами, які виставляє. Можна виставляти п'єси наївним перестарілим стилем, можна виставляти п'єси Мольєра модерним стилем, без вишуканих костюмів, без декорацій (як це прекрасно робив Жан Вілар в поставі „Дон Жуана", або Річард Бертон у поставі „Гамлета").

Не є ніякою таємницею, що український театр в жалюгідному стані. На Україні ставлять в шараварній манері тисячі „Запорожців" і їм подібне, не гірше і не краще робить це еміґрація (кращі голоси чи актори на Україні — це ще не кращі постави, це ще не кращий театр). Ставлять там усякі „Комуни в степах", а перекладені драми Льорки лежать у театрі ім. Франка... Не згадуючи вже суцільної відсутности О'Ніла, Кльоделя, Брехта, Беккета, Йонеско і ність же їм кінця!

Не будемо також входити в гумористику еміґраційного життя, а особливо в несвітлу історію еміґраційного театру останніх 10-ти літ (висловимо хіба співчуття режисерам і акторам). Ствердимо тільки факт — постав „Новий Театр". За три місяці цей театр не міг сформувати свого остаточного обличчя — це робиться роками. Не зможе він також виповнити тих прогалин у театральному житті, бо їх забагато. Але ми надіємось, що цей скромний початок стане також початком звороту в українському театрі, і тут і там (бож не може Україна дозволити, щоб модерний український театр репрезентував на міжнародних фестивалях театр з Ню Йорку, це було б зввеликим пониженням для країни).

Трудна і незавидна доля наших акторів, які, відпрацювавши 8 годин на життя, сидять до першої - другої години ночі над поставами драм без приміщення, без театральної залі, без фінансових можливостей. Шлях трудний — але іншого нема. Тож всяка доброзичливість громадянства буде до певної міри улегшувати той шлях.

Навіть гірше стоїть українська драматурґія. Був Микола Куліш (і офіційно майже нема Миколи Куліша на Україні — під цим оглядом еміґрація стоїть краще, бо має хоч декілька його драм). Були сотні, тисячі соціялістично - безвартісних драм там і патріотично - безвартісних драм тут. Тому з „Новим Театром" ми пов'язуємо теж надії в ділянці драматурґії. Існування театру, звичайно, інтриґує поетів і письменників. І ми віримо, що мистці слова тут і там почнуть пробувати своїх сил у драматурґії і пересилатимуть свої твори „Новому Театрові" для постав. Отож вимоги до театру і шлях перед театром — тяжкі. Але в мистецтві легкого шляху нема.

* *

Кажуть, що людина вчиться на помилках минулого. У нас було на чому повчитися за останніх 10 літ. І ми, здається, дечого навчилися. Думаємо, що це все таки буде в межах публіцистичної пристойности, коли з приємністю згадаємо лише декілька фактів, які говорять про те, що ми дечого навчилися і що родять надію на майбутній сприятливий клімат для росту нашого театру: це в першу чергу прихильна постава редакції „Свобода" і редакції „Наш Світ", прихильність дирекції Українського Інституту Америки, це направду великий труд пані Євгенії Трієки, яка по - мистецьки проєктувала жіночі строї, Бориса Пачовського (маски), Любка Вороневича (програмки), — це труд п. Зенона Максимова, що проєктував мужеські строї, і багатьох інших.

ВИЙШЛА ДРУКОМ НОВА КНИГА ПРОФ. Н. ПОЛОНСЬКОЇ-ВАСИЛЕНКО

Мюнхен. — Українська Вільна Академія Наук в Німеччині видала тут у Видавництві „Дніпрова Хвиля" 1-ий том монументального твору відомого нашого історика проф. д-р Наталі Василенко-Полонської п. з. „Запоріжжя XVIII століття та його спадщина".

Книга у 398 сторінок друку вміщає такі розділи:

1. Історики Запоріжжя. 2. До історіографії Запоріжжя XVIII сторіччя, 3. З історії останніх часів Запоріжжя. 4. До історії повстання на Запоріжжі 1768 р. 5. Зруйнування Запорізької Січі. 6. Маніфест 3 серпня 1775 року в світлі тогочасних ідей. 7. Майно запорізької старшини як джерело для соціяльно-економічного дослідження історії Запоріжжя.

Вступне слово до книги написав відомий наш історик проф. Олександер Оглоблин.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

Про „спекуляцію на злиднях"

Під таким заголовком появилася 12-го березня на сторінках „Свободи" редакційна стаття. Добре, що Редакція заповіла, що нуждою наших рідних на рідних землях стане займатися частіше, бо досі цій справі мало давалося місця на сторінках нашої преси. Чому воно так, чому ми оглухли на нестерпні обставини своїх рідних, здається, не важко відповісти. Не помилимося, коли ствердимо, що засадничою причиною нереаґування на нужду наших рідних є високий добробут, у якому живе наша еміґрація.

Я певен, що сотні з нас дістають різними шляхами вістки від своїх найближчих. Але тих вісток не пересилається редакціям, щоб вони мали змогу якнайширше змальовувати радянське пекло, кричати до людей, що ще не оглухли на людське горе.

На мою думку, люди не посилають тих листів до редакцій з остраху пошкодити своїм рідним. Такий острах не безпідставний, коли взяти під увагу, що редакції, дістаючи вірогідні вістки про те, що діється в Україні, іноді подають, з яких сторін такі вістки походять. Алеж це абсолютно непотрібно, бо Україна одна, і тому нема чого писати, з якої частини лист приходить.

Ось два листи з різних кінців рідної землі. В одному пише дівчинка до свого діда, що вона ходить до школи, вчиться української мови, але зараз же перепрошує, що пише по-українськи погано. Коментарі зайві. А в другому листі хлопчина просить свого дядька прислати якого светерика, бо в місті, в якому живе, мама не може дістати. В цьому листі аж кишить від „карандашів", „бумаг" і всякого московського сміття.

В тій трагічній ситуації, в якій живуть наші рідні, Москва застосувала варварський принцип — не допускати із-за кордону ліків. І як же вам крається серце, коли рідні просто благають прислати кілька пігулок аспірини чи чогось іншого на біль голови, а ви не маєте можливости цього зробити.

І ось в цій справі ми повинні розгорнути якнайширшу акцію, якнайбільше кричати до вільного світу, щоб домігся відкрити дорогу лікам до УССР. Московські пропаґандисти хваляться, ніби там у них лікують задармо, а в листах стверджують, що в цілому місті не можна дістати аспірини. Ось до чого довела московсько-сатанинська система!

Треба також протестувати перед Об'єднаними Націями, перед церковними інституціями проти грабіжницького мита, що його накладає Москва на товари, висилані до СССР. Це — справи, яким ми мусимо присвятити якнайбільше уваги, щоб облегшити нестерпне життя наших рідних.

О. Доброс

Ольга Приходько

ПРАДІД ІЛІЯ

Родинна хроніка з життя подільського духівництва минулого століття

(7)

З мамою вибрались колись ми, діти, на велике родинне свято, а по дорозі заїхали трохи відпочити до „доброї бабусі", як називали в родині бабусю Дороновичі. Я була ще малою, але пригадую собі низьку розлогу хату всю в запашних квітах та зелені. Дім був залитий сонцем, і видався нам якимсь затишним та привітним. У покоях була надзвичайна чистота, веселі барвисті килими, всюди застелені сніжнобілі, багато вишивані рушники та серветки, запах ароматного зілля, коло темних, стародавніх образів блимала лямпадка... Тиша, спокій, лагідність, здається, насичували все довкруги.

На порозі вигрівалась киця. Вона й не думала від нас тікати, певно добре знаючи, що в цьому домі „і скотів милують". Навіть пес на дворі привітно крутив хвостиком і не гавкав на гостей.

А сама бабуся маленька, сухенька, в темній хусточці, така преласкава, що здавалося світилося з неї. Надавала нам всяких гостинців, і усе бідкалася, що так скоро мусимо їхати далі, щоб ніч не застала нас у дорозі.

Ганя

Після Масі на черзі була Ганя.

Хоч усі дочки отця Ілії були гарні та вродливі, Ганя, здається, була найкраща. Струнка, висока, ясноока, сміливий розмах тоненьких чорних брів на білому високому чолі, а личко свіже, як троянда. І розумна, і добра господиня, і характерна. Правда, всі дочки були характерні, темпераментні, жваві та повні енергії, але Ганя, здається, була найбільш амбітною та пишною. Як доростала, Монастирський, дивлячись на неї, казав:

— От маю клопіт — треба Гані найкращого жениха вишукати! Не бійся, голубонько, вже я тобі приведу такого, що нікому ані не снилося, всі дівчата будуть тобі заздріти.

Ганя червоніла, скромно спускала очі і годила, частувала Монастирського, як тільки вміла. А часом, як блисне на нього очима, то старий тільки засміється. — Ой, шкода, що я вже старий, я б таку дівчину нікому не відступив.

Слухала то Ганя, а дівочі мрії летіли далеко, далеко в майбутнє, де ввижався їй часами високий, статний, чорнобривий юнак, сам чорнявий, а очі ясні, аж сміються, ось як у того панича, що часами їздить попри парафію із синами дідича на полювання.

Звичайно, коли приїздив сват із женихом, усе населення парафії приходило в рух і хвилювання; найбільше хвилювалися панночки, особливо та, що була на черзі. Усе в домі мало показатися з найкращого боку, отже вся челядь була в роботі.

Поки готувалася гостина, жених, звичайно, йшов вмитися з дороги та причепуритися. Покоївка, що носила гостеві воду на вмивання та подавала прегарний рушник, скінчивши своє діло, летіла в кімнату до панночок, де ту панночку, що мала виходити, мати та сестри дбайливо прибирали, закручували льоконі, затагували корсет та одягали в ту сукню, що найбільше їй личила.

Покоївка приносила перші вісті — „який", бо коли гості приїздили і висідали з брички, ні одна дівчина не сміла не то вибігати назустріч, а навіть у вікно поглянути, так вимагав звичай. Отже, першу вість подавала покоївка, а дівчата сипали питання: чорнявий чи білявий, високий чи присадкуватий, поважний чи надутий, а як вбраний, чи видно, що заможний, чи так собі, але найголовніше питання — чи гарний?

Так ось, коли приїхав жених до Гані, покоївка прибігла не дуже весела. При всьому бажанні, при найскромніших дівочих вимогах не могла сказати, що жених гарний, сказала тільки, що ні білявий, ані не чорнявий, такий собі середній, невисокий, але видно, що заможний. А сестрам пошептала: — Не такого жениха сподівалися ми для панночки Гані!

Коли панночку прибрали, мати перехристила дочку, а сама пішла вітати гостей.

Зараз мала зачинатися гостина. Порядок гостини був такий: виходила панночка, а за нею покоївка з тацею, покритою білосніжним рушником. На таці горілка, чарки та закуска. Панночка чемно вклонялася, наливала чарки та частувала гостей. Тим часом покоївка приносила інші страви, панночка мала помагати мамі прибирати, подавати, припрошувати.

Коли Ганя вийшла до покою частувати гостей, то ледве не зомліла. Боже мій, що це? Малий, негарний, слабовитий, якийсь зовсім невиразний, такий мізерний, що Гані майнула думка, що цей не може бути женихом, жених певно ще не прийшов, і вона на хвилину навіть оторопіла в нерішучості. Але сват Монастирський весело загомонів, що йому та женихові тої горілочки вже дуже хочеться покуштувати, так що Ганя мусіла їх частувати, але при першій можливості вибігла з покою.

— Ні, за такого не піду, хоч би мене забили! — заявила сестрам.

Далі до столу мусіла носити сама покоївка. Інша панночка, згідно з етикетою, не сміла виходити, щоб „не перебивати". Прабабуня Ірина мусіла частувати гостей сама. Обурена таким порушенням звичаю, вона вибігла до дівчат і кинулася з погрозою до Гані, але та впала їй до ніг, заливаючись гарячими сльозами і тільки повторюючи:

— Змилуйтеся, змилуйтеся наді мною!

(Далі буде)

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

АЛЛЕНТАВН,
ОКРУЖНИЙ ВІДДІЛ УККА ЛІГАЙ ВЕЛІ
— влаштовує —
АКАДЕМІЇ
в честь
ТАРАСА Г. ШЕВЧЕНКА

НЕДІЛЯ, 20-го БЕРЕЗНЯ 1966 р. — ІСТОН, Парафіяльна заля, год. 4-та
НЕДІЛЯ, 27-го БЕРЕЗНЯ 1966 р. — ПАЛМЕРТОН, Парафіяльна Заля, год. 7-ма
НЕДІЛЯ, 3-го КВІТНЯ 1966 р. — АЛЛЕНТАВН, Парафіяльний Центр, год. 6-та

Після Концертів — кольорово-звуковий фільм:
„Шевченко у Вашинґтоні"
Подробиці в програмках.

Окружні Комітети Відділів УНСоюзу в Скрентоні і Вілкс Бері
— скликають —
на суботу, 26-го березня 1966 року
в год. 6:30 вечора
в приміщенню
UKRAINIAN COMMUNITY CENTER
440 Wyoming Street — Scranton, Pa.

СПІЛЬНІ ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ ОБОХ ОКРУГ

До участи в зборах зобов'язані предсідники, секретарі, касири і конвенційні делеґати наступних Відділів:

Округи СКРЕНТОН — 123, 144, 159, 162, 185, 187, 193, 208, 229, 280, 311, 403, 405, 406, 409, 411.

Округи ВІЛКС БЕРРІ — 29, 30, 99, 169, 223, 236, 278, 282, 319.

У ПРОГРАМІ НАРАД:
1. Огляд праці Округ та їх Відділів в 1965 році.
2. Обговорення справи 26-ої Конвенції, та обов'язків відділових урядовців, а головно конвенційних делеґатів у передконвенційному часі.
3. Святочна роздача ювілейних відзнак заслужених у кампанії для розбудови УНС в 1965 році.

У зборах візьмуть участь:
Йосип ЛИСОГІР, головний предсідник УНСоюзу
Степан ГАВРИШ, обласний організатор УНС
Гостям раді!

Голова Округи Скрентон **М. БОРИК** — Голова Округи Вілкс Бері **В. ВАЛІҐУН**

Степан Куропась

ШИКАҐОВСЬКА ХРОНІКА

Конвенційний Комітет мав свої чергові наради 28 лютого в Шерман Гавзі, де відбудеться конвенція. З тієї нагоди Комітет зробив знимку, та познайомився з деталями готелевих кімнат і конвенційної залі. Приготування йдуть нормальним темпом. Вибрані делеґати, що хочуть дати свої знимки і короткий життєпис про себе зволять зробити це якнайскорше, щоб друкарня „Свободи" могла в час виготовити кліші.

Вибори конвенційних делеґатів закінчено. З малими змінами ті самі люди будуть репрезентувати свої відділи на конвенції. Є навіть ті самі зголошення на дверників, що в нас уважають за почесну й відповідальну позицію.

Річні Збори Кредитової спілки „Самопоміч", якими добре проводив голова Роман Мицик, мали діловий характер. Спілка, активи якої доходять до 6 мільйонів долярів, найбільша з кредитівок „Самопомочі". Існує вона 15 літ, має 4326 членів, а за останній лише рік її вкладки зросли на $700.000.

В дискусії над звітами фінансової установи переважало, на жаль, питання календаря, релігії і патріотизму. Так звана опозиція, що „урбі ет орбі" проголошувала офензиву проти уступаючих органів спілки, не була добре зорганізована і не виставила приготованих представників. Тому теж на 260 присутніх членів проти списка номінаційної комісії голосувало 11 членів, 10 здержалося. Опозиція все є потрібна, але вона мусить своїм виступом переконати громадян, що вона має кращі пляни для росту і добра організації.

Українська Друкарсько-книгарська спілка відбула свої річні збори і з малою зміною перевибрала дирекцію, яку очолив знову Степан Куропась. Спілка сплачує довги й морґеджі, і її стан задовільний, бо є в нас люди, що служать спілці безплатно. Рішено виплатити 5% дивіденди, (минулого року 10%), бо потрібно капіталу на закуп товару. Столярові уділи вартують тепер 135.00 завдяки добрій господарці спілки. Оба доми спілки добре себе оплачують, крамниця просперує добре, і друкарня принесла цього року прибуток.

При цій нагоді хочу розвіяти леґенду д-ра Лапичака, поміщену 19 грудня в „Українському Життю" за його підписом, немов би це він розбудував спілку своєю працею та грішми. Правдою є, що спілка оперта на 10-долярових уділах зайшла в довги і не мала навіть грошей на заплачення чиншу. І в цій прикрій ситуації д-р Лапичак дав мені, як тому, що заступав інтереси ОДВУ — ультиматум — виплатити йому приблизно $3,000 (не пам'ятаю точно) за друкарські машини, які він купив, бо він виходить зі спілки. Я поїхав до Ню Йорку і ЦУ ОДВУ з п. Різником на чолі гроші роздобули, і я йому гроші виплатив.

Союзові імпрези мають ще малий відсоток старих еміґрантів. Вони на цих імпрезах не почуваються добре, чекають нетерпеливо кінця, аба нудять своїх дорослих дітей і внуків, щоб їх скоро відвозили додому. — Чому — питав я члена 220-го відділу Петра Вербяного, — Вав так спішно додому? — Мені 82-й рік, — відповів союзовець, і я тут нікого не знаю! Де поділися ті люди, що я їх знав, чому не прийшли? На те я мав відповідь, але я її йому не дав!

Річні Збори дирекції Дому Відділів УНСоюзу, популярно званим Союзовим, відбулися 25 лютого. Із звіту вийшло, що „Дім" який складається з двох одиниць, не мав минулого року щастя і не виказав прибутку. Присутні були тої думки, що Дім треба ремонтувати, відновити або навіть розібрати, і на його місце поставити новий, модерний будинок з площею для паркування авт.

Були теж голоси перестороги, чи виплатиться в тій самій дільниці будувати новий Союзовий Дім. Дільниця змінює обличчя, українці і поляки мандрують на захід, а їх місця забирають еміґранти полудневої Америки. Нова дирекція, яку знову очолив гол. рад. Тарас Шпікула, має знайти вихід з ситуації, бо так далі бути не може. —

Потрійний ювілей о. Ф. Білецького, пароха правосл. катедри св. Володимира, і декана — відбувся в залі парохії 13 лютого. Був це 35-літній ювілей священства.

Не може нарікати о. Білецьки, що не має приятелів в Шикаґо. Повна заля людей, парохіян і посторонніх, приїхали навіть два бандуристів з Дітройту, де о. Білецький був колись парохом. Бандуристи Китастий і Цодра виконали на своїх інструментах кілька пісень. Спомин про присягу, яку провів о. Білецький Відділ. УПА на Волині, де він довгі роки служив на парохії, що мала 10 сіл, переповів один з бандуристів.

Пор. Рихтицький іменем дивізійників удекорував о. декана відзнакою 1-ої дивізії УНА, якої ювілят був капеляном.

Про життєвий шлях Ювілята говорив Ераст Дзюбинський. Квартет ОДУМ закінчив мистецьку часть програми. Ювілята вітали від світських і церковних організації. Від УНСоюзу Ст. Куропась.

Інж. А. Малинович, член ПУН, відвідав в торговельних справах французької спілки Канаду і Америку. При цій нагоді відвідав він українські громади в обох країнах, відвідав теж нашу громаду. Шикаґо — громада велика, динамічна і бурхлива і тому ніхто з наших політиків, науковців і людей чину, що приїжджають з Европи, її не минають. Коли буде Світовий Конґрес Українців, питався він мене, а я його?

На зборах шикаґівських фармерів — організації міщухів, що є власниками фарм, промовляла „Таня", інж. агроном з СССР, яка студіює тут методи сільського господарства в рамках культобміну. По бенкеті я зустрівся з нею. „Гріх, чи не гріх?". Родилась вона в Мотовиловці біля Києва, скінчила агрономію. Я признався їй, що їздив в 1963 р. на Україну. Яке ваше враження, як вам подобався Київ, чи були в Каневі, — питала мене!?

Москалі обсіли гарну нашу Україну, в столиці російська мова, Чернеча Гора неупорядкована, нема санітарних забудувань, ресторанів, мотелів, а народу там повно, — казав я їй! А ви походите зі славної Мотовилівки, чи чули коли за сот. Федя Черника з Якимчиць? Ні, не чула! Не знаєте, що таке Корпус Січових Стрільців, Коновалець, Мельник, Бандера, Петлюра? Ні, не знаю, а звідкіля мені це знати? Такої літератури у нас нема, а прочитати все можна для знання!

Гурток Книголюбів влаштував Літературний Вечір письменниці Ганни Черінь. В залі собору св. Володимира 26 лютого зібралося поважне число жінок з малою домішкою чоловіків, переважно літераторів. Я був на вечері, і не був. Заплатив вступ і мусів вийти на інші збори. 100 людей були присутні на залі. Ганну Черінь нагороджено премією конкурсу СФУЖО. Твори письменниці читала д-р Катерина Кахно, яка викладає на Норт-Вестерн Університеті.

Виставку Картин Оленської-Петришин влаштував Український Академічний Клюб в Тейлор Гавзі, 25 - 27 лютого. Виставка тривала три дні і хоч як я намагався її відвідати, не довелося. По три імпрези кожного вечора, і якби люди мали міру в промовах, можна б було відвідати і виставку. Довідався, що виставка мала успіх.

Шикаґовська Поліція володіє, крім англійської, ще й іншими мовами. Найбільшою групою, що володіє поправною мовою інших народів — польська, Цею мовою володіє поправно 421 поліцист. За нею слідує мова італійська 257, німецька 173,, еспанська 153, словацька 96, литовська 85, жидівська 48, французька 46, грецька 43, московська 32, шведська 25, японська 18, вірменська 17, мадярська13, норвезька 10 голляндська 3 і китайська 1. Хоч знаю кільканадцять українців, що служать при шикаґовській поліції, в цьому кілька новоприбулих, в статистиці нема згадки про українську мову. — Мимоволі насуваються слова поета: Мово рідна, слово рідне, хто вас забуває....!

ПРЕДСТАВНИЦТВО ВИКОННОГО ОРГАНУ УНРАДИ та ГРОМАДСЬКИЙ КОМІТЕТ ВШАНУВАННЯ СЛАВНОЇ ПАМ'ЯТІ
Президента Української Народньої Республіки
Доктора
СТЕПАНА ВИТВИЦЬКОГО
сповіщає Українське Суспільство, що
в суботу, 26-го березня 1966 р.
о год. 6:30 веч.
у великій залі УНДому в Ню Йорку
відбудеться
ЖАЛОБНА АКАДЕМІЯ
ПРИСВЯЧЕНА ПАМ'ЯТІ ПОКІЙНОГО ПРЕЗИДЕНТА

ВІДДІЛИ
ОРГАНІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОГО ВІДРОДЖЕННЯ
і
УКРАЇНСЬКИЙ ЗОЛОТИЙ ХРЕСТ
запрошують Громадянство прибути на
ЛІТЕРАТУРНИЙ ЯРМАРОК
дня 19-го березня 1966 р., год. 7 веч.
в авдиторії
УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ШКОЛИ
ріг вул. Сенфорд Аве. і Айві стр., Нюарк, Н. Дж.
Участь беруть:
маестро — **Йосип Гірняк**; письменники: **Петро Голубенко, Іван Керницький, Микола Понеділок**; скрипаль — **Юрій Божаківський**; пяністка — **Евгенія Вольц.**
Конферансіє — **ред. Остап Тарнавський**
Дохід призначений на Видавничий Фонд Об'єднання „Слово"
КОМІТЕТ

СПОРТ
НЕДІЛЯ, 20-го БЕРЕЗНЯ 1966 — **Год. 2:30 по пол.**
на грищі УКРАЇНСЬКОГО СПОРТОВОГО МАЙДАНУ
при 31-ій евню і 124-ій вулиці в Коледж Пойнті, Н.Й.
відбудуться ФУТБОЛЬНІ ЗМАГАННЯ
ФІНАЛ СТЕЙТУ НЮ ЙОРК У ГРАХ ЗА ЧАШУ ЗДА
УСК Ню Йорк — Грецько-Ам. СК
ПЕРЕДЗМАГ: год. 12:30 УСК (юньйори) — Deutsh Ungarn (юньйори)
УСК гратиме у повному складі зі Сметгирстом у нападі.
СПОРТ

64-ий Відділ СУА в Ню Йорку
запрошує ДІТЕЙ і МОЛОДЬ на
ПОКАЗ ПИСАННЯ ПИСАНОК
в неділю, 20-го березня 1966 р.
о год. 3-ій по пол. — в УНДомі, ч. кімн. 31/3
Показ переведе
Вп. п. Розина Захарченко
Пояснення дасть
Вп. п. Леся Храплива

Увага! Вунсакет і околиця! Увага!
УКРАЇНСЬКА ПАРАФІЯ
при Українській Православній Церкві
ім. св. МИХАЇЛА у ВУНСАКЕТ, Р. Ай.
— влаштовує —
20-го березня 1966 року
СВЯТО ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
Святочна Академія
— відбудеться —
в 3-ій год. по пол. в ПАРАФІЯЛЬНІЙ ЗАЛІ
74 Герріс Еве., Вунсакет, Р. Ай.

У програмі: Святочна промова, виступ чоловічого хору „Бандура", виступи мішаного хору, гра на піяно, виступи дитячого хору, деклямації тощо.

До всього Українського Громадянства звертається з ласкавим проханням узяти якнайчисельнішу участь у Святі

Парафіяльний Комітет при Українській Православній Церкві ім. св. Михаїла у Вунсакет, Р. Ай.

МАРКІЯНА ДУБЛЯНИЦЯ-ГУЗАР

Серед відомих українському загалові співаків, яким пощастило з'єднати собі розголос, є багато ще одиниць, що заслуговують на вирізнення, працюючи без реклями для себе. Одною серед них є Маркіяна Дубляниця-Гузар. Любов і талант до співу винесла вона з родинного дому, який славився добрими співаками, серед яких найкращою в Перемишлі була її тета Галина Волянська. Музичну освіту Маркіяна розпочала на рідних землях, студіюючи в Музичному Інституті ім. М. Лисенка в Перемишлі. Опинившись на чужині, продовжувала навчання в таборах для втікачів в Карльсфельді та Берхтесґадені, а згодом у вокальній студії Елси Домберґер у Мюнхені. В тих часах припадають її перші мистецькі виступи, спершу у вокальному тріо „Сестри Дубляниці", а відтак в дуеті з сестрою Дарією та самостійні, сольові.

З переїздом до Англії поглибила свою освіту в проф. Франка Тейлора в Ноттінґгемі, де включилася в українське мистецьке життя. З тих часів залишились незабутніми її виступи в ролях „Наталки Полтавки" та „Катерини". В роках 1948-1953 вона виступала 50 разів сама з сольовими точками, чи спільно зі своїми сестрами, на українських та англійських імпрезах в різних місцевостях Англії.

В ході дальшої еміґраційної мандрівки поселилася в Торонті, де взялася до завершення музичної освіти у вокальній студії А. Піддубної-Лисенко. На новому місці побуту береться знову до мистецької праці з питомою для себе скромністю та ніжністю. Її активність проявляється на різних відтинках. Крім сольових виступів „Сестри Дубляниці", приймає участь у вокальному квартеті та дуеті, як рівно ж у сольових точках при співучасті струнної оркестри Музичного Інституту ім. М. Лисенка, під диригентурою проф. І. Ковалева. В Торонті її зустрічаємо на численних релігійних, національних, громадських та музично - вокальних імпрезах.

З головніших її виступів на відмічення заслуговують: 1959 рік — Святочні Академії в річницю бою під Бродами в Рочестері, Гемілтоні і Боффало; З'їзд Відділів ЛУКЖ у Велланді; 1960 рік — Літературно-Мистецький Ярмарок в Ню Йорку, 1961 рік — Ювілейний Шевченківський Концерт в Сиракюзах; 1963 рік — Свято Державности та Соборности в Судбурах; 1964 рік — 50-ліття Січових Стрільців в Дітройті та на імпрезі Літературно - Мистецького Клюбу в Ню Йорку; 1965 рік — поїздки з концертами хору „Прометей"; 1966 рік — Роковини Державности та Соборности в Монтреалі. Від 1953 року було понад 60 виступів.

Маркіяна Дубляниця-Гузар

Всі виступи Маркіяни Дубляниці-Гузар втішаються успіхами. Вже сам зовнішній вигляд солістки з'єднує загальні симпатії. Голос в неї дзвінкий і милий, та однаково чистий у форте, як в піяно. Переходи з високих у низькі позиції відбуваються без зміни тембру голосу. Інтерпретація пісень з витриманою живою та чутливою мімікою. Поведінка на сцені свобідна. Дикція в неї виразна. Слідне в неї відчуття та зрозуміння виконуваних пісень. Всі її виступи є прикрасою імпрез. Тому вона заслуговує вповні на це, щоб її ім'я було записане в історії української культури, як талановитої співачки.

Я. П.

ЛІТЕРАТУРНИЙ ЯРМАРОК В НЮАРКУ

Нюарк. — В суботу, 19-го березня, о год. 7-ій увечері відбудеться в Нюарку в залі Української Католицької Школи при вул. Айві Літературний ярмарок, в якому беруть участь режисер Йосип Гірняк, який читатиме твори Василя Симоненка, письменники Іван Керницький, Микола Понеділок, Остап Тарнавський і Петро Голубенко, піяністка Евгенія Вольц і скрипаль Юрій Вожаківський.

З Літературно - Мистецького Клюбу в Ню Йорку

В п'ятницю, 18-го березня, о год. 8-ій вечора інженер Нестор Пінковський оповість про свої враження з подорожі — Від Істамбулу до Парижа.

Доповідь багато ілюстрована прозірками.

ДОПОВІДЬ ПРОФ. Ю. ШЕВЕЛЬОВА В ЕДМОНТОНІ

Едмонтон. — Шевченківську лекцію в Едмонтоні виголосить відомий літературознавець професор Колюмбійського Університету д-р Юрій Шевельов. Лекція має тему „Шевченкові традиції в українській мові" і буде виголошена в Альбертійському університеті в Едмонтоні, в понеділок, 28-го березня, о год. 8-ій вечором. Лекцію спонзорує Клюб Українських Професіоналістів у цьому місті.

Замість квітів на свіжу могилу
бл. п. інж. Юліяна Панасси
учасника визвольних змагань в рядах Українських Січових Стрільців
10.00 долярів на ВИДАВНИЧИЙ ФОНД УСС
зложила
МАРІЯ СТАШИНСЬКА

ПОДЯКА

Цією дорогою складаю найщирішу подяку Рідним, Приятелям, Знайомим та всім, що висловили мені своє співчуття.

Зокрема дякую д-рові Александрові Фаріонові за опіку та моральну допомогу в моєму тяжкому ґорі під час смерти і похорону мого незабутнього Чоловіка, Батька і Дідуся

сл. п. Володимира Ґоєвича

Дякую хорові „Славута" за гарний спів під час Панахиди, Українським Організаціям та всім тим, які прислали вінки, квіти, зложили свої жертви на Служби Божі та писемно і телеграфічно висловили своє співчуття.

П-ні Ніні Самокішин та п. інж. Степанові Куропасеві за прощальне слово, а Радіо-Передачі П. Самбірських за їх вислів співчуття.

Нехай Всевишній всіх Вас винагородить за це Своїми великими ласками.

ОЛЬГА ҐОЄВИЧ з ДІТЬМИ

Ірвінґтон, Н. Дж.

ВШАНУВАЛИ ПАМ'ЯТЬ ДІЯЧІВ СВУ

21 листопада 1965 року заходами місцевого Осередку Союзу Визволення України, Українська Громада Ірвінґтону і околиці відзначила день пам'яті борців СВУ — СУМ у 35-ту річницю суду над Україною. О 12-ій год. після Служби Божої настоятель Української Правосл. Церкви митрофорний протоієрей о. Артемій Селепина відслужив панахиду за упокій душ поляглих борців за незалежність і волю України та виголосив патріотичну проповідь. Співав церковний хор під керівництвом професора С. Вожаківського.

У годині 5-ій по полудні того ж дня відбулися громадські збори в залі нової Української Правосл. Церкви при 836 Лайонс авеню. На підвищенні на столі поставлені портрети провідників організації СВУ — СУМ замордованих московським большевицьким окупантом, С. О. Єфремова і М. П. Павлушкова, удекоровані квітами та рушниками.

Збори відкрив член місцевого осередку СВУ, а голова Головної Управи СВУ інж. Д. Ярко виголосив святочну доповідь, яку приявні нагородили рясними оплесками.

Після перерви висвітлено фільм про відкриття Пам'ятника Т. Шевченкові у Вашинґтоні. У другій точці слухали стерео електронічний концерт, у виконанні Ганни Шерей та І. Козловського.

Збори закрив член осередку СВУ та подякував прелегентові за доповідь, а присутнім, за те, що своєю приявністю звеличали цю пам'ятну дату.

Г. Д.

Наукові засідання Осередку НТШ у Вашинґтоні

28 січня проф. д-р о. Мелетій Войнар, ЧСВВ, мав дуже інтересну доповідь на тему: „Декрет Вселенського Собору Ватиканського II про Східні Церкви." У засіданні взяла участь велика частина громадянства Вашинґтону, в тому і представники православних українців. Після доповіді розвинулась незвичайно жива і речева дискусія, під час якої численні слухачі не жаліли запитань в сторону доповідача.

11 лютого, д-р Євген Гіль дав виклад на тему „Модерне шарлатанство в медицині". Доповідач з'ясував три форми шарлатанства, а саме: медичне, що відноситься до безвартісних ліків та їх розповсюджування, харчове, що має за ціль продукування та продаж безвартісних для харчування речовин, і продаж псевдолікувальних приладів. Д-р Гіль звернув особливу увагу на шкідливість ліків, що їх сьогодні надуживає головно молодь та підростаюче покоління, це т. зв. „пеппилс", себто амфетаміни, мет-амфітаміни, та нову категорію ліків, що викликає галюцинації, знану як „лсд-25". Конгрес ЗДА ухвалив закон, який уповажнює Адміністрацію Ліків та Харчів повести боротьбу з нелеґальним розпродажем цих ліків, та тим способом обмежити їх їх поширення. Доповідач висловив погляд, що шарлатанство є проблемою здоров'я, бо позбавляє хорого відповідного лікування. Засобами до поборювання, вважається гостре законодавство та поширення серед громадянства правдивої інформації про здобутки в технічних , медичних та біологічних науках.

Після доповіді розвинулась жива дискусія.

по

До звідомлення п. В. Бойка про учительську Конференцію Рідних Шкіл УНОТ в Лювені

У дописі п. В. Бойка, у Бельгії про Учительську Конференцію Рідних Шкіл УНОТ в Лювені, у розділі про фінансовий стан УНОТ зазначено, що він покращав завдяки Союзові Українок Америки, Т-ву „Самопоміч" у Філядельфії, та названих поіменно кількох окремих осіб, що уможливили дальшу працю Рідних Шкіл у Бельгії.

Не знати, чому не згадано про значні суми допомоги для Рідного Шкільництва в Бельгії, які регулярно, щороку від 1957 року висилає до Бельгії Школа Українознавства Т-ва Рідна Школа в Дітройті-Схід із збірок учнів на фонд „Діти — Дітям" та збірок учителів на фонд Учителі — Учителям".

Допомогу висилано грішми, підручниками та книжками для бібліотеки. Так напр. в 1963-64 шк. р. вислано $267.50, в1964-65 р. $ 250.

З доручення Учительського Збору Школи Українознавства Дітройт-Схід нижче підписаний розділював та висилав до Европи зібрані пожертви для шкіл, якими опікується наша школа.

Уважаю за потрібне подати зазначене до відома, щоб жертводавці були певні, що зложені ними пожертви дійсно вислані по призначенню для Рідних Шкіл у Бельгії та щоб автор допису з Бельгії доповнив пропущене у його звідомленні.

Корнелій Ніщеменко

Щедрий Вечір у Філядельфії

„Мати" й „Батько" проводили гідно й статочно Щедрим Вечором, а численна „родина" сдналась в дусі своїм при спільній Свят-Вечері. Була це 16-та Вечеря, влаштовувана кожного року членками 20-гоВідділу СУ-Америки. Цьогорічний Щедрий Вечір відбувся 16-го січня у Філядельфії, і був сповнений також і духової поживи, тож варто згадати його на сторінках преси.

Коли заля Домівки Української Молоді заповнилася вщерть членством і гістьми, голова 20-го відділу СУА, п. Вероніка Цегельська привітала гостей та передала провід вечора в руки п. мгр Оксані Ґенґало, членки 20-го Відділу.

П. О. Ґенґало повела присутніх у думках в наше праісторичне предвіків'я, коли то праукраїнський етос жив патріярхальними родами в глибокому внутрішньому єднанні з природою та намагався збагнути тайни її, — благодатні та супротивні сили матері-природи. Коли ж почало проникати в Україну християнство, зустрічалось воно з встановленими вже поняттями добра і зла, чистих і нечистих сил в природі та з вірою в невмирущість людської душі в дохристиянськім світогляді. Українська сім'я славила новонародженого Ісуса, а святвечірні пісні і страви зображали вже елементи християнського євангельського вчення — 12 страв в пам'ять 12 апостолів.

Після цих пояснень відбулась розмова „матері", ролю якої виконувала п. О. Ґенґало, і „батька" (д-р М. Ценко) на початку Вечері — з чинностями внесення „дідуха" до хати, куті і колача на стіл і утвердженими в народі привітаннями і желаннями. Присутні о. М. Бук і о. И. Корба провели молитву й усі заколядували „Бог Предвічний". Підчас споживання страв до господи загостили колядники-пластунки в гуцульській народній ноші — квартет: Галя Сагата, Ніля Чума, Віра Чайківська і Люба Капій, які гарним виконанням колядок додали ще більше святвечірнього настрою. На заклик б. голови 20-го Відділу п. М. Чайківської за таке гарне колядування зібрано датки між гістьми на Пласт. Добре обдуману програму вечора виповнили виступи союзянок: п. В. Цегельська — голова, промовила до зібраних, подавши гарний монтаж, що складався з її спогадів і з поїздки в Україну. П. М. Чайківська, незмінна „Бабця", висловила щирі думки про важливість сили почуття любови між нами і нашими рідними в Україні.

Артистка Клавдія Гош майстерно прочитала оповідання „Ялинка", пера Катрі Чагар, а згодом також поему „Я пам'ятаю те Різдво" — Алли Косовської.

Далі слідували оригінальні нариси, відчитані самими авторками, що є членками 20-го Відділу СУ-А: п. мгр Ірина Пеленська прочитала нарис „В країні Золотого Хреста" про перший спільний зворушливий український Свят-Вечір переселенців на австралійській землі; п. Оксана Керч відчитала нарис „Різдво по той бік світу" — про многобарвні заквітчані свята Різдва в Арґентині.

Весь час програму переплітали колядки і щедрівки, співані всіми учасниками під проводом п. В. Цегельської, а при фортепіяновім акомпаніяменті панни Ольги Цегельської.

Н. І-П.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ
Українського Народного Союзу

СУБОТА
19-го БЕРЕЗНЯ 1966 р.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Місячні збори Т-ва Запорозька Січ, — Відд. 117 УНС відбудуться о год. 6-ій веч. в приміщенні Укр. Кат. Ветеранів 33 Схід 7-ма вул.

Управа Відділу

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Звичайні місячні збори членів 239-го Відд. УНСоюзу (Б-ва св. Юрія) від год. 3 до 4-ої в домі Укр. Амер. Горожан при 847 Н. Френклін.
Д-р Вол. Галан — предсідник, Мих. Ковальчук — секретар.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Місячні збори членів 397 Відд. о год. 3-ій по пол. в домі Т-ва У. А. Горожан при 847 Н. Френклін вул. Проситься тих членів, які довжні, вирівняти свої зобов'язання та вплатити членські вкладки за місяць березень. Для вигоди членів збирання вкладок буде в дільниці ЛОҐАН: в п'ятницю, 18 березня від год. 7-8 веч. в домі ЗУАДК-у при 5020 Old York Rd. В околиці 24-ої вул. в суботу, 19 березня ц. р. від год. 11-12 до полудня в домі Кред. Коопер. „Самопоміч" при 856 Н. 24 вул. Чл. вкладки можна також вплачувати в Кредитівці „Самопоміч" на конто 397 Відд. УНС — ч. 2651. — Управа.

20-го БЕРЕЗНЯ 1966 р.
НЕДІЛЯ

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Місячні збори Т-ва св. Василія - Відд. 339 УНС о год 3-тій по пол. в домі Укр. Громади при 3322 П. Лавренц вул.. Проситься всіх членів прибути та вирівняти членські внески.

Семен Лупацій, секретар.

ПАССЕЙК, Н. Дж. Квартальні Збори 42-го Відділу ім. Т. Шевченка о годині 2-ій по полудні в УНДомі при 237 Говп Евеню, на які просимо всіх членів обов'язково прийти. Є дуже важні справи до полагодження які є справою і відповідальністю всіх членів. Приєднуйте нових членів до УНСоюзу. є більшому гурті більша сила.

В. Марущак, рекор. секр.

БОФАЛО, Н. Й. Місячні збори Б-ва св. о. Миколая — 127 Відд. УНС о годині 11:30 ранку в церковній залі при Філмор і Онейда вул. Проситься членів брати участь у зборах і вплатити вкладки начас, бо вкладки мусять бути заплачені до 25-го кождого місяця. Побір членських вкладок відбувається кождої неділі у вище згаданому часі і приміщенні.
І. Була, голова, п-ні М. Гаравус, фін. секр., П. Гаравус, касир.

МІННЕАПОЛІС, Мінн. Річні загальні збори 345-го Відділу о год. 12:00 (по Службі Божій) в параф. залі УПЦ св. Арх. Михаїла. На порядку денному — звіти управи і контр. комісії, вибори складу керівних органів Відділу.

Управа Відділу

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Місячні збори Т-ва Івана Франка — Відд. 83 УНС о год. 12-тій полудне в Українському Горожанському Клюбі при 847 Н. Френклін вулиці. Членські вкладки буде побирати заступник секретаря п. Петро Ткач. Проситься довгуючих членів вирівняти залеглість.

Р. Карбівник голова
Ст Гавриш секретар

КЛІВЛЕНД, Огайо. Місячні збори Сестрицтва Пресв. Діви Марії — Відділ 112 УНС відбуде в церковній залі св. ап. Петра і Павла по 2-ій і 3-ій Службі Божій.

К. Лукас секретар

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Т-во „Дністер" 430 відділ УНСоюзу, повідомляє своїх членів, що побір вкладок за березень відбудеться:
В неділю, дня 20 березня 1966, в „Тризубі" в годинах від 1-шої до 3-ої, по пол.
В неділю, дня 20 березня 1966, в Укр. Клюбі, при Френклін вул. в годинах від 11.30 до 1.30 по пол.
В суботу, дня 26 березня 1966, в Укр. Клюбі, при 23-тій і Бравн вул. в годинах від 7-мої до 9-ої веч.
Просимо вирівняти залеглости.

Осип Бакай, секретар.

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

Нове керівництво ХОС-у в Бразилії

В днях 12-го й 13-го лютого, в Куритибі відбулися річні загальні звичайні збори Хліборобсько - Освітнього Союзу — найдавнішої і найчисленнішої української організації на бразилійському терені.

Найцікавішою точкою цьогорічних зборів випали вибори керівних органів Союзу. Як і завжди, на таємне голосування були виставлені два списки — один від уступаючої Головної Управи, а ругий від опозиції. Перший список очолював д-р Володимир Любий, другий — інж. Степан Микилита (останній, по „управському" спискові був уже вибраний головою Союзу позаторік, але минулого року його увільнили від обов'язків, згодом він перейшов до опозиції).

Більшістю сімох голосів переміг список другий. Це вперше від довгих років на загальних зборах ХОС-у сильнішою виявилася опозиція. Отже почесним головою Централі ХОС-у обрано п. Петра Хому (відомого громадського діяча і купця з міста Іраті), діючим головою — п. інж. Степана Микилиту, заступниками голови — пп. Степана Плахтина і д-ра Ігоря Любого-Кравченка. Серед членів нової Управи переважає молодий елемент, роджений в Бразилії .

О. Ващенко

Приймається оголошення святочних побажань у „Свободі."

Адміністрація „СВОБОДИ" повідомляє, що йдучи назустріч загальним побажанням, вона й в цьому році призначить окремі шпальти збільшеного Великоднього числа на оголошення традиційних святочних привітів і побажань.

ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ:

1 цаль через 1 шпальту	$ 3.00
1 цаль через 2 шпальти	5.00
2 цалі через 2 шпальти	10.00
3 цалі через 2 шпальти	15.00
4 цалі через 2 шпальти	20.00
5 цалів через 2 шпальти	25.00
6 цалів через 2 шпальти	30.00

та в інших розмірах.

Треба сподіватися, що загал нашого Громадянства використає цю нагоду, щоб передати свої традиційні побажання та дати про себе знати своїм рідним, приятелям та знайомим навіть в найдальших закутинах світу, куди навряд чи звичайна пошта занесла б таку вістку. Великий тираж „СВОБОДИ" та відповідний зміст збільшеного святочного числа, надають таким побажанням окремої вартости і значення.

ОГОЛОШЕННЯ приймається до 2-го квітня включно. Зголошення святочних побажань, **РАЗОМ З ГРОШЕВОЮ ОПЛАТОЮ**, залежно від величини оголошень, надсилати до:

"SVOBODA", 83 Grand Street, JERSEY CITY, N.J. 07303

ТАРЗАН, ч. 5 591. Мавпи без перемоги.

TARZAN FRANTICALLY GLANCED ABOUT AND SAW THAT A LARGE BOULDER WAS BALANCED ABOVE THE TUNNEL ENTRANCE--
LET THEM COME!!
ABRUPTLY, THERE WAS A THUNDEROUS CRASH-- AND THE BELLOWING GORILLAS WERE ROBBED OF VICTORY!

Тарзан божевільно оглянувся довкола і побачив, що над входом до тунелю висіла велика брила...

Нехай вони тільки надходять!..

Нагло дався чути громовий гук... І виючі мавпи не здобули перемоги!